

MEER GRAS VAN UW BODEM

Project Goud van oud grasland

Nick van Eekeren, Goaitske Iepema, Bianca Domhof

Oktober 2013

projecten LTO NOOD

LOUIS BOLK
INSTITUUT

Programma vanmiddag

1. Bodemkwaliteit en graslandopbrengst
2. Bodems in historisch perspectief
3. Veldbezoek Andries Jan de Boer
 - Bekijken proefveld
 - Bodembeoordeling in de kuil
 - Bodemconditiescore

projecten LTO NOOD

LOUIS BOLK
INSTITUUT

Optimalisatie van de productie van eigen grond is de kern van goed boeren

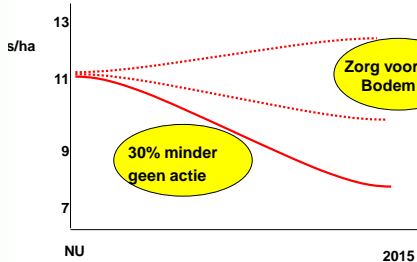
Eigen voerproductie
Kunnen boeren voor een klein stukje van hun eigen land of halm voor eigen koeien, tegen een extra mogelijk kosten? Dat besaait ook megalis. Bijna, geprocesseerd bodemkwaliteit van alle kanten, en al de jaren dat is in de eekbaarheid van grasland. In het artikel hierin is getoond dat bodem met een goede voerproductie en een iets geringere melkproductie, daaromtrent altijd beter draait dan bodem met een hoge melkproductie en een hogere melkproductie. Als je de productie van je eigen grond niet in de vingers hebt, verdien je heel weinig geld.
Optimalisatie van de productie van eigen grond is de kern van goed boeren en het is zeker de uitdaging voor de toekomst. Ontgrondingsadviseurs zijn daar heel goed bij. De tips die er heel goedkoop en effectief beschikbaar zijn, zijn vooral, als je boer, Chantal is nu de eigen voerproductie, vooral gras, met een extra mogelijk kosten. Het is niet iets zijn typische graslanden als land en halm. De beste die koeien van de lage koeien (je eigen koeien) boeren houden het gemakkelijk van de tips van de beste melkproductie, en hij hoge melkproductie lopen de acht boeren. *

IMMUNISATIEGRASLAND 107 7 AUGUSTUS 2013 31

projecten LTO NOOD

LOUIS BOLK
INSTITUUT

Betere bodemkwaliteit!?

projecten LTO NOOD

LOUIS BOLK
INSTITUUT

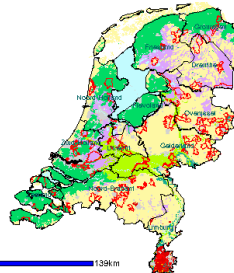
Inhoud deze inleiding

1. Relatie tussen bodem en gras
2. Welke maatregelen kun je nemen?

projecten LTO NOOD

LOUIS BOLK
INSTITUUT

Vertrekpunt grondsoort

Welke grondsoort zit u?

Zie ook bodemdata.nl

LOUIS BOLK
INSTITUUT

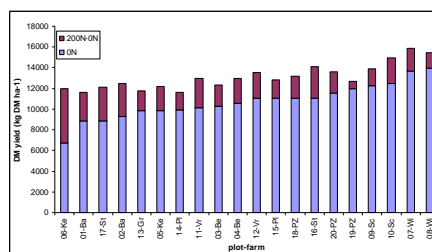
Relatie bodemkwaliteit en gewas kwantiteit en kwaliteit

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO
NOORD

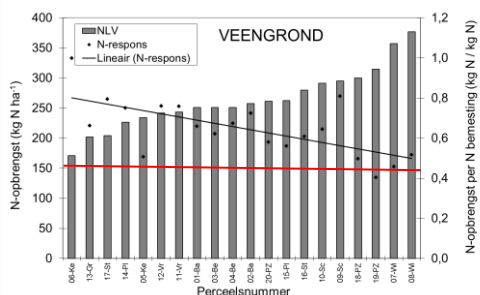
DS opbrengst op veen

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO
NOORD

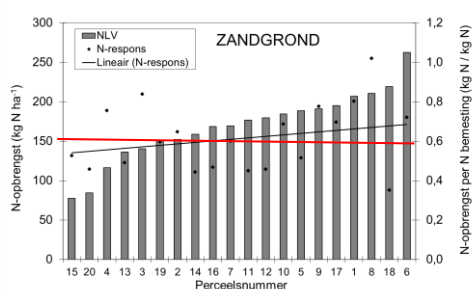
N-opbrengst en N-response veen

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO
NOORD

N-opbrengst en N-reponse zand

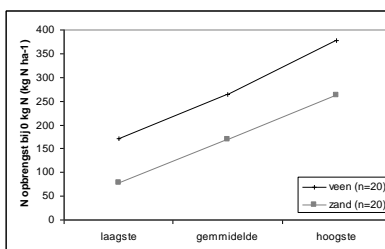

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO
NOORD

Veen versus zand

	DS opbr 0N kg DS/ha	N-opbr 0N kg N/ha	N resp kg N/kg N
VEEN	10718	264	0,65
ZAND	7617	169	0,61

LOUIS BOLK
INSTITUUT

KLEI

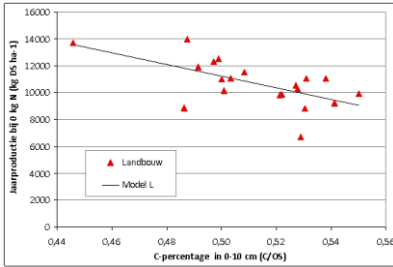
2014 in Project Goud van Oud grasland

Wij zoeken hiervoor nog bedrijven op klei

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO
NOORD

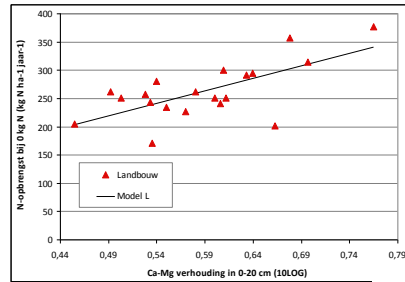
Voorspeller/indicator veen DS-opbrengst is C% van OS

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO
VOED

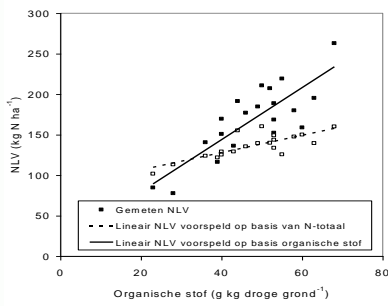
Voorspeller/indicator veen N-opbrengst is Ca-Mg

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO
VOED

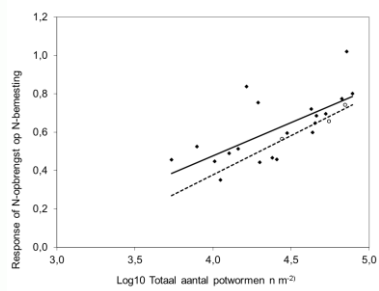
Voorspeller/indicator zand N-opbrengst is organische stof

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO
VOED

Voorspeller/indicator zand N-response is potworm

LOUIS BOLK
INSTITUUT

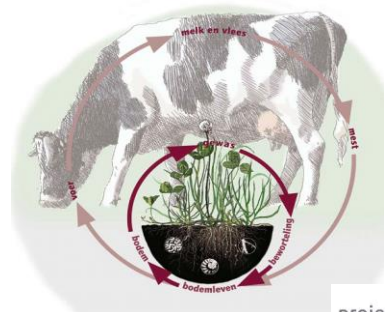
Voorspeller/indicator/maatregel

	Veen	Zand	Klei
Opbrengst	Organische stof kwaliteit Bodemstructuur	Organische stof kwantiteit Vocht	2014
N-reponse	Geen (-NLV)	Potwormen	2014

LOUIS BOLK
INSTITUUT

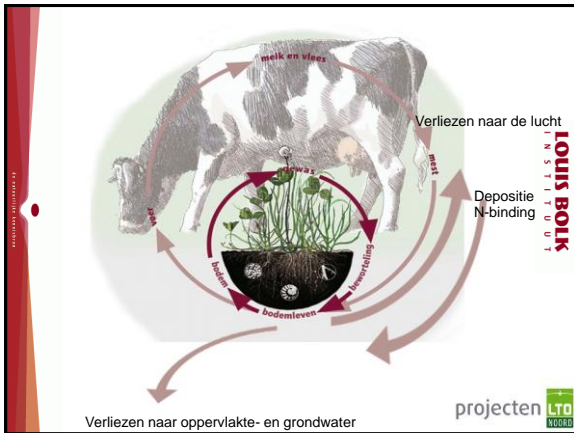
projecten LTO
VOED

Welke maatregelen kun je nemen?

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO
VOED

Werken aan bodem is werken aan:

1. Waterhuishouding
2. Structuur
3. Beworteling
4. Organische stof
5. Bodemleven
6. Chemie

projecten LTO NOORD

Wat kun je er aan doen?

projecten LTO NOORD

1. Waterhuishouding

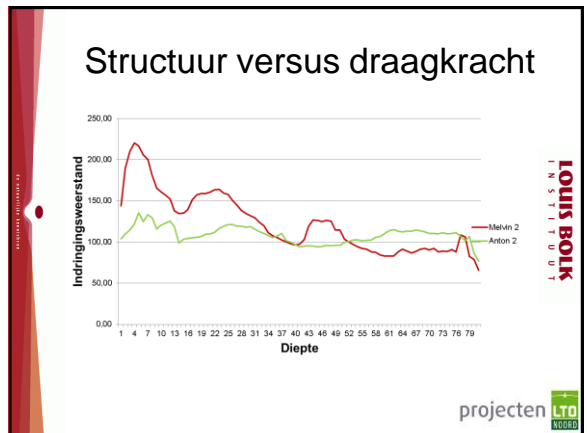
Slechte en goede ontwatering

Slechte ontwatering, geen teken van wortels en bodemleven, en slechte bodemstructuur

Goede ontwatering, wortels en Bodemleven, en een goede bodemstructuur

2. Structuur: Voorkomen en opheffen verdichting

projecten LTO NOORD

3. Beworteling: Centrale rol

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO NOOD

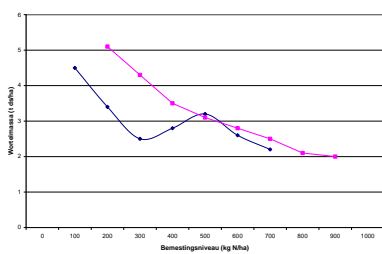
3. Beworteling

- Knipklei
- Hoog Mg laag Ca
- Ontwatering cruciaal
- Perceel bol leggen
- Intensieve beworteling tot 90 cm

projecten LTO NOOD

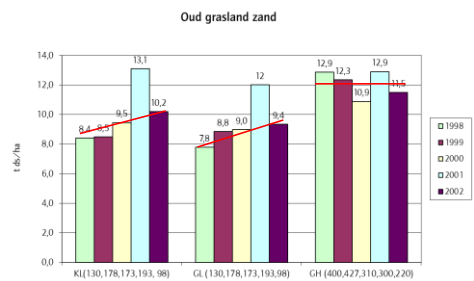
3. Beworteling: N-gift en maaifrequentie

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO NOOD

3. Beworteling en N-gift lange termijn

projecten LTO NOOD

4. Organische stof

Wortels belangrijke aanvoer

Kwantiteit en kwaliteit

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO NOOD

5. Bodemleven: functies

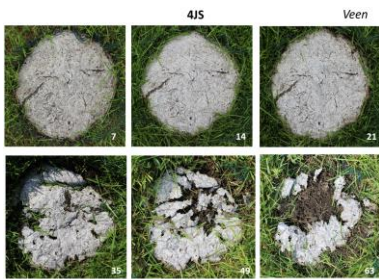
- Vrijmaken van nutriënten voor plantengroei
- Behoud van bodemstructuur (krumels)
- Waterregulatie
- Abraak van mest

LOUIS BOLK
INSTITUUT

projecten LTO NOOD

5. Bodemleven: Afbraak van mest

projecten **LTO**
VOEDBO

5. Bodemleven: Stimuleren

Koolstof (C)
Stikstof (N)

projecten **LTO**
VOEDBO

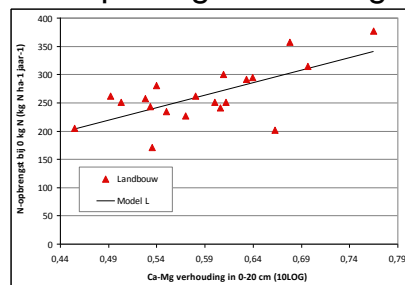
6. Bodemchemisch

Bijvoorbeeld Zwavel (S)

projecten **LTO**
VOEDBO

Voorspeller/indicator veen N-opbrengst is Ca-Mg

projecten **LTO**
VOEDBO

LOUIS BOLK
INSTITUUT

Werken aan bodem is werken aan:

1. Waterhuishouding
2. Structuur
3. Beworteling
4. Organische stof
5. Bodemleven
6. Bodemchemie

projecten **LTO**
VOEDBO

LOUIS BOLK

Steek je kop niet het zand
maar kijk wat vaker onder de graszode

projecten **LTO**
VOEDBO

LOUIS BOLK
INSTITUUT